

Posudek vedoucího diplomové magisterské práce Táni Janatové Odvaha jako proces zrání

DP Táni Janatové je pozoruhodným svědectvím o její cestě od sebe k sobě. O kdysi (dle jejího mínění) ztracené identitě a nelehkém novém sebehledání. A také svědectvím o tom, jak Táňa tuto cestu reflektuje a jak se jí tato reflexe (a možná i cesta?) mění pod rukama.

Táňa dle svých slov (s. 2) přišla na KATaP i s představou, že by člověk mohl cílenou prací vychovávat v sobě hrdinu. Autorku zajímá, ba přímo fascinuje téma výchovy a sebevýchovy, sama dokonce mluví o *přeučování* (s. 10) či *převýchově* (s. 13). A ještě o pár stran dál píše, že se *pokouším(m) zkoumat, co to znamená autorství vlastního života* (s. 16). A ještě dále graduje: *Ráda bych této příležitosti využila k rekapitulaci toho úseku svého života, kdy jsem se tak nějak, paušálně řečeno, rozhodla vzít ho do svých rukou.* (s. 26) Později ovšem svá smělá předsevzetí pokorně koriguje: *Napadá mě, že tou červenou nití* (jejího psaní, pozn. MČ) *bude možná spíš má snaha najít v sobě laskavost k sobě samé a dovolit si skutečně nahlédnout pod povrch.* (s. 35)

Když Táňa přišla na jaře s prvními kusy textu a nástřelem koncepce práce, byly její nároky na sebe samu a na její budoucí DP dosti náročné. Koneckonců dokládá to i původní název práce – Hráčství a kvalita života: Energie jako laboratoř. Mělo zřejmě jít o odbornou studii, která v teoretické rovině pojedná jisté principy „katedrální“ psychosomatiky, jak mohou přesahovat, ovlivňovat, zkvalitňovat naše životy. Tedy to se teď už naštěstí nedovíme. Táňa se nakonec pokusila reflektovat své setkání s KATaP a dobrat se toho, jak se toto setkání odrazilo v jejím životě. Balancuje přitom na hraně odborného pohledu, využívajíc svého přechozího vzdělání (religionistika na FF UK), „sebezkušnostní autointerpretace“ (dětství, studia na FF a především přirozeně studia u nás). Zkraje její psaní působí jako svého druhu palimpsest: obsahuje patrné stopy jejího původního záměru a původního textu. Vidět je to jak na obecnější dikci, tak na poněkud černobílém (anebo růžovém?) vidění: jak od zlého a špatného jinde přišla u nás k dobrému a správnému. Tato tendence se naštěstí umenšuje a Táňa píše konkrétněji a osobitěji, je s to připouštět si nejednoznačnost (chceme-li dramatičnost či dobrodružnost) svého hledání, od vytyčování a plnění cílů přechází v jejich rozvolňování, v otevřenější tázání a sebe/uvědomování. Jako by se svým psáním začala uklidňovat, jako by ustupovala její jistě nejlépe míněná verva, jako by se jí více otevíraly oči. Z proklamací se stává dynamické poznávání.

Pěkně je to vidět, když svá znejištění činí součástí textu, který se tím procesualizuje, animuje, zvěrohodňuje, anebo řečeno lidsky, který se tím zlidšťuje: *Ted' když čtu, co jsem napsala, pocítuji špetku zoufalství. Pouštím se do hlouběji do sebe, abych vyslovila, jak mě studium na KATAP proměnilo, a nacházím jen samé suché, prefabrikované myšlenky.* (s. 34)

Mám za to, že oblouk, který Táňa svým psáním zachycuje, věrně odpovídá stavu, v němž se právě vynachází. V tom je – řekněme pateticky – pravdivost této práce. Práci doporučuji k obhajobě.

Jako možnou otázku k doplnění kladu: Souhlasí autorka s tím, co jsem napsal? Pokud ano, mohla by uvést konkrétní příklad, kdy se jí psaní nějak vymykalo a kdy naopak přimykalo?

doc. Michal Čunderle, Ph.D.
V Černém Volu dne 25. září 2018